

SV

SV

SV

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 17.7.2009
KOM(2009) 382 slutlig

2009/0105 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

**om ändring av förordning (EG) nr 1080/2006 om Europeiska regionala
utvecklingsfonden vad gäller stödberättigade bostadsinsatser till förmån för
marginaliserade befolkningsgrupper**

MOTIVERING

1. BAKGRUND

• Motiv och syfte

Förslaget syftar till att möjliggöra bidrag ur Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) till bostadsinsatser som görs till förmån för marginaliserade befolkningsgrupper bosatta i de medlemsstater som anslöt sig till Europeiska unionen den 1 maj 2004 eller efter det datumet. Den stora merparten av dessa befolkningsgrupper i de nya medlemsstaterna bor på landsbygden eller i tillfälliga bostäder (både på landsbygden och i städer) och Eruf-stöd kan inte komma dem till del.

Enligt artikel 7.2 i Eruf-förordningen¹ berättigar utgifter till bostäder i de nya medlemsstaterna till bidrag. Erfarenheten hittills pekar dock på att villkoren för berättigande inte helt motsvarar de faktiska behoven.

Enligt gällande Eruf-bestämmelser får bostadsinsatser göras inom ramen för utvecklingen av *stadsområden* och i form av *reovering av befintliga bostäder*. Därför är inte bidrag till bostadsinsatser på landsbygden eller till ersättning av mycket dåliga "hus" i stads- eller landsbygdsområden berättigade till stöd enligt Eruf-förordningen.

EU är alltmer angelägen om att bekämpa social utslagning, vilket inbegriper romernas speciella situation. Europaparlamentet² och rådet³ har upprepade gånger bett kommissionen vidta åtgärder för att främja integrationen av dessa grupper som lider av extrem fattigdom och marginalisering. Kommissionen har åtagit sig att inom ramen för strukturfonderna föreslå åtgärder som kan förbättra dessa gruppers levnadsförhållanden.

Detta förslag till ändring av Eruf-förordningen återspeglar det åtagandet.

Av förenklingsskäl innehåller förslaget dessutom smärre redaktionella ändringar av den aktuella artikel 7.2 i Eruf-förordningen beträffande ramen för bostadsinsatser i stadsområden, dock utan att de befintliga reglerna för berättigande för de tolv medlemsstaterna ändras. I synnerhet gäller det följande:

i) Artikel 7.2 i Eruf-förordningen bemyndigar kommissionen att fastställa kriterierna för urvalet av områden och förteckningen över bostadsinsatser som kan få bidrag. Kommissionen har utövat sina befogenheter i artikel 47 i förordning (EG) nr 1828/2006. Med hänsyn dock till de många olika bostadssituationer som faktiskt finns har det visat sig att de kriterier som kommissionen fastställt inte är lämpliga. Därför håller man på och förenklar dem. För att den pågående förenklingen av artikel

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1080/2006 av den 5 juli 2006, ändrad genom förordning (EG) nr 397/2009, EUT L 210, 31.7.2006, s. 1.

² Europaparlamentets resolution av den 11 mars 2009 om romernas sociala situation och om att förbättra deras tillträde till arbetsmarknaden i EU (2008/2137(INI))

³ Rådets slutsatser om integrering av romer, Luxemburg den 8 juni 2009.

47 i förordning (EG) nr 1828/2006 ska kunna beaktas föreslås det att man föreskriver att kommissionens genomförandebefogenheter blir en icke-bindande möjlighet.

ii) Av tydlighetsskäl bör man i den föreslagna förordningen ta med de slag av åtgärder i befintliga byggnader (renovering av gemensamma utrymmen i bostadshus, renovering och ändrad användning av offentligägda byggnader för att göra om dem till "socialt boende") som det kan beviljas bidrag till.

iii) Slutligen bör man förbättra den aktuella lydelsen av artikel 7.2 i Eruf-förordningen, nämligen att "utgifterna ska planeras inom ramen för en integrerad stadsutvecklingsinsats eller ett *prioriterat område* för områden som genomgår eller hotas av förslumning eller social utslagning". Därför föreslås det att termerna "insats" och "prioriterat område" ersätts med termen "integrerat tillvägagångssätt", vilket säkerställer att en bostadsinsats ingår i en bredare insats som omfattar aspekter kopplade till boende, exempelvis sociala tjänster, offentliga utrymmen, kultur, utbildning, transportinfrastruktur, och ekonomisk verksamhet i området, oavsett finansieringskällor.

• Allmän bakgrund

Tillträde till bostad och godtagbara bostadsförhållanden för alla medborgare och särskilt för de mest utsatta är ett av vårt samhälles grundläggande krav.

Levnadsförhållandena hos befolkningsgrupper som lever i extrem fattigdom och marginalisering är för det mesta bedrövliga. Hög arbetslöshet, låg utbildningsnivå, brist på färdigheter, brist på hälso- och sjukvård, brottslighet, geografisk segregering, social utslagning, rasism och vräkningar utgör tillsammans en sorglig bild som står i skarp kontrast mot Europeiska unionens viktigaste värderingar.

Ekonomiskt stöd ur strukturfonderna kan i avsevärd utsträckning bidra till de nationella myndigheternas ansträngningar att få bukt med denna oacceptabla situation. Därför ska det finnas bidrag även till sådana bostadsinsatser för dessa befolkningsgrupper som för närvarande inte är bidragsberättigande enligt Eruf-förordningen, dvs. till i) bostadsinsatser som inte är begränsade till stadsområden och ii) bostadsinsatser som går ut på att ersätta extremt dåliga hus, oavsett om de är belägna i "stads-" eller "landsbygds"-områden.

För att undvika omotiverad diskriminering bör den ledsagande principen för de föreslagna insatserna vara den andra grundläggande principen om integrering av romer, enligt vilken insatser som är riktade till romer som målgrupp inte bör utesluta andra människor som lever under liknande socioekonomiska förhållanden⁴.

Vidare är bostadsinsatser till förmån för marginaliserade grupper som kännetecknas av extrem fattigdom bara en del av en komplex fråga. Därför bör de hanteras inom

⁴

"Tydlig men inte exkluderande inriktning på romerna är avgörande för initiativ till integrationspolitik. Detta innebär att man inriktar sig på romerna som målgrupp, **men inte utesluter andra människor som lever under liknande socioekonomiska förhållanden (...)**" .Gemensamma grundläggande principer för romers integrering som diskuterades vid första mötet i den integrerade plattformen för romers integrering i Prag i april 2009, bifogade till rådets slutsatser om romers integrering, Luxemburg den 8 juni 2009.

ramen för ett flerdimensionellt integrerat tillvägagångssätt som ska fastställas på nationell nivå med starka partnerskap och som tar hänsyn till aspekter som gäller utbildning, sociala frågor, integrering, kultur, hälsa, sysselsättning, säkerhet osv. Därför är syftet med förslaget om ändring av den aktuella Eruf-förordningen att inom ramen för ett integrerat tillvägagångssätt tillhandahålla godtagbara bostadsförhållanden. I detta sammanhang är myndigheternas roll på alla genomförandestadier av yttersta vikt.

- **Gällande bestämmelser**

Med undantag för insatser till förmån för energieffektivitet och förnybara energikällor, vilka är tillgängliga för alla medlemsstater, är Eruf -bidrag till insatser inom bostadssektorn reserverade enbart för de medlemsstater som anslöt sig till Europeiska unionen den 1 maj 2004 eller efter det datumet, och på de villkor som anges i artikel 7.2 i förordning nr 1080/2006 och artikel 47 i kommissionens förordning nr 1828/2006.

Som förklarats ovan är dessa villkor inte tillräckliga för att angripa det särskilda bostadsproblemet hos marginaliserade befolkningsgrupper. Det bör också noteras att det redan utbetalas bidrag ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) till bostäder i landsbygdsområden enligt förordning (EG) nr 1698/2005 (t.ex. Axel 3: "Livskvalitet och diversifierad ekonomi på landsbygden"- artikel 52 b) ii) "Förnyelse och utveckling av byarna").

Bidrag både ur Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska jordbruksfonden till bostadsinsatser till förmån för marginaliserade befolkningsgrupper på landsbygden, vilka genomförs inom ramen för integrerade tillvägagångssätt där strukturfonderna också kan bidra, kommer avsevärt att öka det tillgängliga ekonomiska stödet. Det kommer att ligga inom medlemsstaternas befogenheter att inom ramen för ett integrerat tillvägagångssätt fastställa hur fonderna ska komplettera varandra för att man ska uppnå högsta möjliga synergieffekter.

- **Förenlighet med Europeiska unionens politik och mål på andra områden**

Förslaget är fullt förenligt med EU:s politiska mål inom icke-diskriminering, lika möjligheter, ekonomisk och social sammanhållning, regionalutveckling och territoriell sammanhållning.

2. SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSANALYS

- **Samråd med berörda parter**

Metoder, målsektorer och deltagarnas allmänna profil

Nationella myndigheter, företrädare för marginaliserade befolkningsgrupper och Europaparlamentets ledamöter har informellt rådfrågats vid flera tillfällen om de möjligheter som bereds marginaliserade befolkningsgrupper enligt artikel 7.2 i Eruf-förordningen, vilka hinder som finns och vad det finns för möjligheter att undanröja

dem.

Sammanfattning av svaren och av hur de har beaktats

Alla dessa samråd ledde till slutsatsen att de lösningar som grundas på tolkningen av förordning (EG) nr 1080/2006 inte är tillräckliga.

- **Extern experthjälp**

Det fanns inget behov av extern experthjälp.

- **Konsekvensanalys**

Detta förslag möjliggör ekonomiskt bidrag ur Europeiska regionala utvecklingsfonden till bostadsinsatser i de fall där levnadsförhållandena för marginaliserade befolkningsgrupper är extremt dåliga och där det finns en hög grad av socialt utanförskap. Detta vore inte möjligt utan en ändring av den aktuella juridiska ramen.

3. RÄTTSLIGA ASPEKTER

- **Sammanfattning av den föreslagna åtgärden**

Syftet med den föreslagna ändringen av artikel 7.2 i förordning (EG) nr 1080/2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden är att möjliggöra och underlätta bostadsinsatser till förmån för marginaliserade befolkningsgrupper i de nya medlemsstaterna, i de fall där de aktuella bestämmelserna inte kan tillämpas. Med hänsyn till insatsens komplexitet är det viktigt att de nationella myndigheterna agerar inom ramen för ett integrerat tillvägagångssätt.

Dessutom föreslås det i förenklingssyfte smärre redaktionella ändringar i den befintliga bestämmelsen.

- **Rättslig grund**

I artikel 7.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1080/2006 av den 5 juli 2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden fastställs de villkor för bidragsberättigande som är tillämpliga för bostadssektorn i de nya medlemsstaterna.

- **Subsidiaritetsprincipen**

Förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen i den utsträckning som det utökar de nya medlemsstaternas möjligheter att tillhandahålla stöd till bostadsinsatser till förmån för marginaliserade befolkningsgrupper på de sätt som de anser vara lämpligare, alltmedan det integrerade tillvägagångssättet förblir huvudvillkoret för insatserna. Detta kommer att möjliggöra insatser på ett sätt som ”fångar upp” specificiteten hos varje grupp men som ändå bygger på en gemensam metod.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen eftersom det är begränsat till att möjliggöra Eruf-stöd i bostadssektorn till förmån för marginaliserade befolkningsgrupper och i fall där de aktuella bestämmelserna inte kan tillämpas. Insatsen är begränsad till de medlemsstater där problemet för närvarande finns.

- **Val av regleringsform**

Föreslagen regleringsform: förordning.

Kommissionen har redan utforskat de möjligheter som den aktuella lagstiftningen erbjuder. Även med den mest flexibla tolkning tillåter inte det aktuella bestämmelserna, som fastställer begränsat bidragsberättigande, bostadsinsatser utanför stadsområden eller ersättning av tillfälliga bostäder med hus till förmån för marginaliserade befolkningsgrupper i de nya medlemsstaterna.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget påverkar inte gemenskapens budget.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr .../2009

om ändring av förordning (EG) nr 1080/2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden vad gäller stödberättigade bostadsinsatser till förmån för marginaliserade befolkningsgrupper

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om upprättande av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 162,

med beaktande av kommissionens förslag⁵,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁶,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande⁷,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget, och

av följande skäl:

- (1) För att förbättra gemenskapens ekonomiska och sociala sammanhållning är det nödvändigt att stödja begränsade insatser som gäller renovering av befintliga byggnader som används som bostäder i de medlemsstater som anslöt sig till Europeiska unionen den 1 maj 2004 eller efter det datumet. Dessa insatser får göras på de villkor som anges i artikel 7.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1080/2006 av den 5 juli 2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om upphävande av förordning (EG) nr 1783/1999⁸
- (2) Utgifterna ska planeras inom ramen för en integrerad stadsutvecklingsinsats eller en prioriterad linje för områden som genomgår eller hotas av förslumning eller social utslagning. För att uppnå tydlighet bör man förenkla villkoren för bostadsinsatser i stadsområden. Därför bör utgifter för bostadsinsatser planeras med beaktande av olika parametrar, oavsett finansieringskällan. Det bör också anges att endast utgifter för insatser i befintliga byggnader berättigar till stöd.
- (3) I de medlemsstater för vilka artikel 7.2 i förordning (EG) nr 1080/2006 är tillämplig bor ett stort antal marginaliserade befolkningsgrupper även utanför stadsområdena.

⁵ EUT C [...], [...], s. [...].

⁶ EUT C [...], [...], s. [...].

⁷ EUT C [...], [...], s. [...].

⁸ EUT L 210, 31.7.2006, s. 1.

Därför är det nödvändigt att utvidga berättigandet till bidrag till att omfatta utgifter till bostadsinsatser som görs till förmån för dessa befolkningsgrupper även när de är bosatta på landsbygden.

- (4) Med hänsyn till dessa befolkningsgruppers extremt dåliga bostadsförhållanden bör även utgifter för att ersätta deras befintliga bostäder med nybyggda hus berättiga till bidrag, oavsett om grupperna bor i stads- eller landsbygdsområden.
- (5) I enlighet med princip nr 2 i de gemensamma grundläggande principerna om integrering av romer, vilka rådet upprepade i sina slutsatser om integrering av romer av den 8 juni 2009, bör bostadsinsatser som riktas till en särskild grupp inte utesluta andra människor som lever under liknande socioekonomiska förhållanden.
- (6) I enlighet med princip nr 1 i dessa gemensamma grundläggande principer bör bostadsinsatser till förmån för marginaliserade befolkningsgrupper genomföras inom ramen för ett integrerat tillvägagångssätt, som i synnerhet omfattar insatser inom utbildning, hälsa, sociala frågor, sysselsättning och säkerhet.
- (7) För närvarande görs en förenkling av kriterierna i den aktuella regleringsramen vilka gäller urvalet av områden där bostadsinsatser ska genomföras. Med hänsyn till de många olika bostadssituationerna i medlemsstaterna bör dessa kriterier fastställas på ett decentraliserat sätt. Därför bör inte kommissionen ha skyldigheten att anta sådana kriterier.
- (8) Förordning (EG) nr 1080/2006 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Artikel 7.2 i förordning (EG) nr 1080/2006 ska ersättas med följande:

”2. Utgifter för bostäder, med undantag för energieffektivitet och förnybar energi enligt punkt 1a, berättigar till bidrag endast för de medlemsstater som anslöt sig till Europeiska unionen den 1 maj 2004 eller senare, och på följande villkor:

a) utgifterna ska planeras inom någon av följande ramar:

- i) En integrerad stadsutvecklingsinsats för områden som genomgår eller hotas av förslumning eller social utslagning, eller
- ii) ett integrerat tillvägagångssätt till förmån för marginaliserade befolkningsgrupper.

b) Anslaget för utgifter för bostäder ska vara antingen högst 3 % av Eruf-anslaget till det berörda operativa programmet eller 2 % av det totala Eruf-anslaget.

Vid tillämpning av punkt a) i) i första understycket ska utgifterna begränsas till någon av följande insatser:

- Renovering av gemensamma utrymmen i befintligt flerfamiljsboende, eller
- renovering och ändrad användning av befintliga byggnader som ägs av myndigheter eller ideella aktörer för att användas som bostäder för låginkomsthushåll eller personer med särskilda behov.

Vid tillämpning av punkt a) ii) i första understycket får insatserna omfatta ersättning av befintliga bostäder med nybyggda hus.

Kommissionen får anta en förteckning över de kriterier som behövs för att fastställa områdena enligt punkt a) i) i första stycket och en förteckning över stödberättigande insatser i enlighet med det förfarande som avses i artikel 103.3 i förordning (EG) nr 1083/2006.”

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande
 [...]

På rådets vägnar
Ordförande
 [...]